

F75
1914

კულტურული

საქართველო
გენერაცია

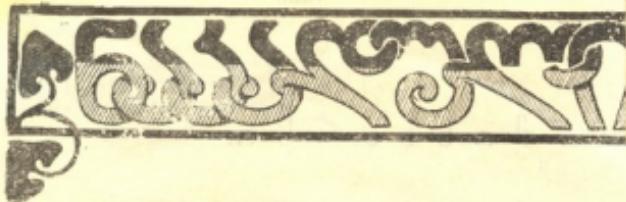
F

კულტურული

საქართველო კურნალი მცირებლოვანთათვის

1914 დეკემბერი. № 24

ବାନ୍ଦୁ
ପାତ୍ରକାଳୀମା
ଅଧିକାରୀ
N 176

ବୋଲିବାରୀ ୩୦-X.

No 24.

୩୦୦୯୮୦୬୦, 1914 ଫ.

ଅ

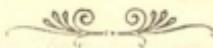
F240

ମାମିଳ, ଡେରିଲ, ଶିଳ୍ପିଳ ଜ୍ୟୋତିଶାପରିଷ୍ଠରେଣ୍ଟ, ଡାର୍ଶାର୍ଥ୍ୟାନ୍ତ; ଫୁଲାଲ୍ଲା
ପାତ୍ରକାଳୀମା ଏମିଗ୍ରେଷନ୍ସ ସାମନ୍ଦାମ ସାହୁର୍କର୍ମେଣ୍ଟ!

მინახო:

I — ფუფულა კცელის ამიგსებს საშობაო საჩუქრებით — სერ.	1
II — „ნაკადულის“ მკონცელები	3
III — შობის ხე და ბავშვები, — ლექსით შოთ მღვიმელია	4
IV — შობის ხე, — გორგია	8
V — ორგოზ იზრდებოდა ორი წიწილა, — (დასასრულია) სონია ხაჭამიასი.	15
VI — ალიაქოთი, — (თარგმანი) ქპ. ბაჭყაძეს	19
VII — წერილი რედაქციის მიმართ	23
VIII — გვიართობი: თოვლისაგან გაკეთებული ქსენიშვილი მარხილით და კურდლევი	24

“ԹԱՐԱՊԵԼԱՎ”

Ֆ Յ Ո Ւ Ն Ց Ե Ջ Ա Յ Ո ւ .

1 և 3) — Նարալու և նոյնառու ծեցունութեան, — տեղու. 2) նոնի
Ռուզանն, — տնօլուսո. 4) ընչափական, — տնօլուսո. 5) Բովա միջ-
լորժութեան, — քուտասո.

ଶୋଭିର ବେ ଏବା ଗୀତଜୀବି.

ଶୋଭିର କ୍ଷେତ୍ର, ମହେଶ୍ଵରଙ୍କୁଳର,
ଶ୍ରୀମଦ୍ବିଦ୍ୟାକାନ୍ତିକ ପ୍ରମାତର ପ୍ରିୟଶ୍ରଦ୍ଧି,
ପ୍ରେସିଲା ମେହାର୍ଯ୍ୟଲ୍ଲାଙ୍କି ପାରି,
ଶ୍ରୀରାମ ପ୍ରେସି ପ୍ରକାଶକ ରାଧାକୃଷ୍ଣଶ୍ରଦ୍ଧି.

ଶ୍ରୀନାଥ ମହାଶ୍ରଦ୍ଧିର ପାଦପାଦିତ,
ଶ୍ରୀରାମ ମହାଶ୍ରଦ୍ଧିର ପାଦପାଦିତ.
ଶ୍ରୀମଦ୍ବିଦ୍ୟାକାନ୍ତିକ ପାଦପାଦିତ
ରାଧାକୃଷ୍ଣଶ୍ରଦ୍ଧିର ପାଦପାଦିତ.

ଶ୍ରୀ-କୁ ରାଧାକୃଷ୍ଣଶ୍ରଦ୍ଧିର ପାଦପାଦିତ
ଶ୍ରୀନାଥଙ୍କ ପାଦପାଦିତ ଏବଂ ଶ୍ରୀମଦ୍ବିଦ୍ୟାକାନ୍ତିକ
ପାଦପାଦିତ ଏବଂ ପାଦପାଦିତ,
ଶ୍ରୀମଦ୍ବିଦ୍ୟାକାନ୍ତିକ ପାଦପାଦିତ.

ମାତ୍ର ଶ୍ରୀମଦ୍ବିଦ୍ୟାକାନ୍ତିକ ପାଦପାଦିତ
ରାଧାକୃଷ୍ଣଶ୍ରଦ୍ଧିର ପାଦପାଦିତ,
ଶ୍ରୀମଦ୍ବିଦ୍ୟାକାନ୍ତିକ ପାଦପାଦିତ,
ରାଧାକୃଷ୍ଣଶ୍ରଦ୍ଧିର ପାଦପାଦିତ.

ნაძორ, განსიოქს ალბაზ ტექმი
დეომა განძარტეოვებითა;
აბა იქ ვის ასარებდა
მაგ ლამაზი მტოვებითა?

ვინ იცის—იქ ქარიშხალი
არ გამლევდა დამით ძილის,
მწვანე ქოჩირს გიწეწვდა,
თეთრის თოვლით ღაფენილსა!

და ამ მიტლი გაბესრებდა
აუტანელ ემუილათა;
ხაფულობით მთის ჩანჩქერი
ჩერიბალით და შეუილითა.

აქ-კი ხედავ—რა მშვინდურად
მოგროვეთ და მოგაზმევით.
ამ ჭენ ტოტებს რა ამშვინებს—
აისედე ცოტა ზევით:

ათასგარი სათამაშო,
ჭრელ სანთლების უწვი ჰექი,
აქ ბენ ადარ გაწუნებენ
არც თოვლი და არც ქარ-ბუქი.

— ქარიშხალს და თეთრ, სპეტაკ თოვლის
ერმობითებ ვარ ძებულები;
რად გვინდებართ, რომ ვიქავი
მარტო მეოვეი და ესლი.

მეს თქვენსავით მებაქს მმობლები,
სამშობლოც მაქს—კლდეთა თხემი,

ჩემს მომჭრელს და აქ წამომდებს
ახლაც სწევებლის დეზჩემი.

მართალია — შეიარებულად
დამცერიალებს თქვენი თვალი,
მტკი კველას მიღწეულოდა
მთის სიო და გლოდის ნაპრალი.

ახლა გინდაც შემიბრძლოთ
და კადვებაც დამაბრუნოთ,
მე სიცოცხლეს ჰედარ შეამლებ
უძარღვოდ და უსულ-გულოთ.

ურმებო, ისევ თქვენ ილინეთ,
იცინეთ და იხარხარეთ,
მშობლები და აღმნიდებლები
კარგის სწავლით გაახარეთ

როცა ჩემი სამკაული —
ერთმანეთმი თქვენ გაიუოთ,
ჰელა თქვენგანს ამასა ჭთხოვ,
ობლები არ დაიყინეთ!

— რასაცა გვთხოვ — აგისრულებთ,
ახლავ გაგამსიარულებთ,
და ობლებთან ერთად ჩემს ლხინს
უფრო მეტად გავახურებთ.

ოდონდაც კი ნუ მოიწევ,
ოდონდ მენ ნუ დადონდები,
აგრუმც დმერთი გიდღეგრძელებს,
გისაც გულით აკონდები.

ჟე, ბაჭყებო, აბა, ობლებს
მოუქაროთ ფიცხლავ თავი

და გამჭვინოთ ამაღლამვე
ნაძვი ტერფა სასახავი.

სიმღერით, ხელ-ჩართულების
სულ ფერხულით დაურბინოთ,
ნაძვის გულიც გაგანედლოთ
ობლობა არ ფარმნითბინოთ.

შობის ხეთ, მოკაზმულო,
შემოგვხედე ერმათა ქრებულს,
ჰერც ერთ თბოლს ჰერა ნახავ
ჩაგნოთან ერთად დადონებულს!..

შობ მღვამელი.

შობის ხე.

აშობით დათხოვილი პატარი დათა ქნ-ეს იუთ
დაბორუნდა ქალაქიდან თავის საუფარელ სოფელ-
ძი. სწავლა მაღიან უჟარდა დათას, მაგრამ
ქალაქი ეოთხა-კი ყერაფრიდ ეჭიმიცებოდა.

ხშირად გაცვეთილის ღროს გადაბურენდა სოლე
ოცნება თავის სოფელძი; ამის გამო ბეჭრჯერ მიუ-
ღია შენიშვნა მაჭწავლებლისაგან, ტუმცა საუკეთესო შეკირდად-
კი თველებოდა.

როდესაც მიუდიდ სასილძი, სოუფარელით ბადაბულო თვა-
ლი ეზოს, ბაღჩას, სოფელის ახლო გელ-შინდერებს და ტე-
ბეს. ახლა უკელაფერი ეს სპეცია თოვლით იუთ დაფანილი
და შხის სხივებზე დიდებულად ბრწეინავდა.

დათამ უკელის სათითაოდ ჩბოური და თვალები გადა-
უკოცნა. არავინ არ დაუტოვებია — არც ადმიანი, არც ცხო-
ველი. ღიღ-ურას, რომელიც „ნაცარას“ ეძახდება, ერთ-ე-
მოქმედი და „ლამაზი“ ტუქები გადაუკოცნა. იმან-კი ჯერ
უკრები დაბარტულება, მერე სასიაციურდ კბილები დაჭიბა,

თოთქოს ამით უნდოდა ეჩვენებინა დათასთვის თავისი ძლიერების სიახობა და ზრდილობა. ორდენსაც დად-უკრასთხ ალექსი გაათავა, მას “ეო—ეო—ეო“-თ მოუახლოვდა დეზებ-და-მწევებული, კეპერთელა, წითელ-საგარეცხლისი „ძიღილა“. ასე ეძახდა დათა მამალს, ორმეტაც ისე ჰებვდა დაძინებული მეზობლების მამლები, ორმ შესით იმათ ეზოს ახლოს ფერ გაუვლიდნენ ხოლმე. თუ სადმე დაიხელებდა უცხო მამალს, ეცემოდა დ გაიმსროთებოდა ჭიდაობა. დათა-კი უურებდა ძორი-ახლოდან, თან „ძიღი-ძიღი“ მამალო, მენ უძველე დედლოს“ ეძახდა. სხვას არავის ახლო არ იკარებდა, დათასთხ-კი თვითონ მივიღოდა ხოლმე. ისიც აჭმევდა ბურის ნატებებს, ან მარცველებს.

ახლაც მიუალერსეს კრომანეთს; დათამ ზურგზე ხელი გადაუსვა, იმან ფრთები დაიქნია და ისეთი „ეცელიურ“ შემოსმახა, რომ კაცს ეურებს გამოუშედებდ; გითომ: „ხალხთ დ ჯამბათხო, ჩვენი დათა მოსულო,“ — ამცნობდა იგი თავის ჯალიბობას და უკრა მეზობლებს.

მურიკასთხ და ფისოსთხნაც დათამ ბევრი ითამაშა. ამის ძემდება ის დაუბრუნდა თავის ძალას სათამაშოებს. აგერ რეინის მწევტ-თავიანი ბრძოლა; მაგრამ მოლტი-კი სადღაც დაკარგულა. ჩილიკ-ჯოხები, ხალის ფის-დაგლესილი ისარი ძვილდოთ, ათითვე ახალფერში შეღებილი წითელი კოჭები, ბურთი, და კიდევ, ვინ მოსთვლის, რამდენი სათამაშო ჰქონდა დათას შენახული „განჯიხაძი“. კრით სათამაშო-კი დათამ ახლა თან მოიჩანა ქალაქიდან: ეს გახლოდა სათამაშო ბისტონისთ თოლი. ეს სათამაშო ჯერ არავის არ ეჩახა: ქალაქში რომ ბიძა ჰებვდა, იმან უკიდა. ამიტომ უნდოდა, რომ ამ სათამაშოთ ეცელა გაეკურევებინა.

,როდესაც დადამდება“, ფიქრობდა დათა თავის გულში, „გაფალ გარებ, მიგალ ბაღჩის კარებთხ და იქ გაფატეცუ-

ნებ: ჰესელას ეგონება, რომ ვიდამაც ნაძვილი თოფი გამარჯვება
სროლათ.

საღამოზე დათას მამა სანადიროდის დაბრუნდა და ქურ-
დევლი მოიტანა. დათას მალიან გაუხსარდა კურ მამის ნახვა,
მერე ქურდღლის მოტანა. მაგრამ როდესაც სინჯვა დაუწეულ
და ერთს საფონტისგან გამოთხვრილ თვალის დაცემებიდა, გულ-
ში სიბრალული იყრმნო.. „საწეალი“, — ფიქრობდა დათა
თავის გულში: — „მეონი — როგორ მხიარულად დატოდა თო-
ვლამი!.. რას ერჩოდა მამჩემი — რათ მოკლა?.. მერე ბეხრის
წინ მუთაქაზე წამოწევა მხარ-თეძმიზე და ფიქრებმა გაართო.
ბეხარში ცეცხლი გიჩინიებდა. დათა გაძტერებით უცქროდა
ცეცხლს. დათას ფეხ-კი ვაშშის მსადებაში იქთ.

აურ დაღამდა კიდევ; გაბაზრულმა საჭე მთვარემ ნაზად
გადოხედა ქვეყანას და მისი მერთალი სისივი აციმციმდნენ
თეთრად გადაჭიმულ თოვლიან ჟღლ-მინდურებზე. დათაც გამო-
ვიდა სახლიდან თავისი „მაჭახელათი“ და მიუახლოვდა ბაღ-
ნის კარებს. ჩანმახი ფეხზე შეაეწია და ის-ის იქო უნდა გაე-
რგონა მინა; ამ დროს ბაღჩაში ერთ სესთან რაღაცას მოჭ-
კოა ყებლი. კურ იფიქრა, — მეულიაო და მინისკენ მოკურ-
ცხელა დაბარია; მაგრამ, როდესაც კარგად დაცემერდა, ასრი
სრულიად შეიცვალდა. ის „რაღაცა“ უკანა ფეხებზე შედგართ-
უო, წინა ფეხები გულზე დაკრიტა კვარევინად და კრძელ
ურების მმიმედ არსებდა. „ბიჭოს, ეს ხომ ქურდღელია,“ —
გაიფიქრა მან თავის გულში; გაქციაზე, რა თქმა უნდა, —
აღარ ფიქრობდა.

— შენ, კი, — შეუმახა დათამ: — რომ დაგრძელებია ეპ უ-
რები და აბარტუნებ, ერთი მითხარი: მანდ რას აკეთებ ამ შეა-
დამისას, ან რა ხელი გაქცს სხვის ბაღჩაში? შენ რომ კა-
ცი იქო, ჩვენ ბებტეოდა და ისე შეხვიდოდა მანდ. შენ-კი
დაუკითხავად შებრძანებულსარ და წამოსუპულულსარ! რაკი მა-

გისთანა თაგნედი უოფილსარ, მამ გაჩერდი: ამ ჩემ ურთიერთების
გენტრი და ასლავე გაცაგორებ!

— ჩემთ ჰატარა მეგობარო,—უბასუება გურდედება: — რად
უნდა გამაგორო? რა დაგიძავე? როგორც თქმენ, ადამიანებს,
გინდოთ სიცოცხლე, ისე მეც მინდა, და ქენკი მოცვლის მე-
მუწოდები. აი, როგორი ბოროტები სართ ადამიანები! ჩენ,
პურდელები-კი თავის დღეში პრაფის არას გორით. ჩენ მსო-
ლოდ ბალახით და ხის ნერით ჭრიალებით, თქმენ-კი ხო-
ცავთ ცხოველებს და იმათ ხორცება სჭირო... გარდა ამისა,
როგორც გატეობ, მკერხარაც ბრძანებულხარ. მე კარგად ვიცი
ქენი თოვი, რა თოვიც არის: მაგისი ტეპაზი ვერავის რას
დაბჯლებს, და ამიტომ მე მაგისი ხრულიძე არ მემინა.

— არც შენა ჟერუალხარ საკულები მატექარა,—უბასუება
დათაშ: — შენ ამბობ, ჩენ, კურდელები, არავის არავერს ვაჟ-
ნებთო..., აბა დასედე მაგ სეს, ქერქი რომ შემოგიცლია გა-
რემებო, — ხომ გასიმება? მითხარი, აბა რად გაბერიშვილ მი
მშენიერო სე? მე მასწავლებელის ამისსნა, რომ სეს თუ გა-
რძემო ქერქს შემოაცლი, კახემებით...

* — ჩემთ კარგო მეგობარო, მაგაზე ბოდის გიძიდი!
ჩენ, კურდელები, გაუნათლებელი ხალხი გართ: აბა მაგაებს კი
გაასწავლის! კარგა ამისა, ახლა, ზამთარში, ბალახი
აღარსხად არის, და მამ რა გქნათ, რომ ქერქი მაინც არა
კეჭამოთ! მაგრამ ამას იქით გეცდები, რომ თქმენ ბალხაში
ხის ქერქს პირი აღარ კასლო. — მაგრამ დაფანებოთ დაფას
თავი. შენ, როგორც გატეობ, კარგი და გულეკერდი ბაგძე
ხარ. ამიტომ მინდა, რომ მე და ქენ დავწესოპრდეთ. წამო-
მეც აი აქვე ტექი, — მაღიან ახლოს არის, — და ისეთ რა-
სქეს გაჩვენებ, რაც ქენ თავის დღეში არ გინასავს... ამაღდა
ცხოველებს შობის სე გააქვს, და, თუ გინდა, ქენც დაქარი
და ნახე.

დათას ბეჭრი აღმო უფიქრია, (გულადი ბაჟში გულადი და განედები გულადი) და განედები უპან და გასწიეს ტეისკენ. ტემ იქვე
ძლიერ ახლოს იქო. როდესაც მიუდინენ იმ ბდებილას, სადაც გულადები მიუძღვა, დათას თვალწინ საოცარი სურა-

თი წარმოუდგა. დიდი, უძველებელი ნაძვის სე გახირდდნე-
ბული იქო სხვა-და-სხვა ფერ სასილებით, ისე, რომ იქაუ-
რობა მთლიან ელფარებდა. რა გინდა სულო და გულო, რომ
ამ ხეზე არ იქო!. სხვა-და-სხვა საჭმელები, სილი, კაბა-
ლები... ნაძვის ქვეშ სულო იქო გაძლილი და... ღმერთი

ჩემთ! — რა საჭმელი, სასმელი და ხილი არ იყო უფრო უფრო უფრო მოკროვილი უფრო უფრო ნადირები — ძინაური და გარეული, ცხოველები, ფრინულები და ფერხულის უფლიდეს ხის გარშემო.

— წელიწადმი ერთხელ, — აუსნა გურდელება დათას: — ასე ვიკრიბებით ჟელანი და ღროს ჯატრებთ, ამ დამეს არ შეიძლება, რომ ვინმე ჩვენგანძა ვისმეს ხელი ახლოს და რამე დაქმავოს. აბა, უურე იმ მიელს, და ცხვარს, — როგორ ხელ-ჩაკიდებული უფლიან ფერხულის; ან აგერ ის ბატი და მელა — როგორ დავდურს უფლიან!

— ბიჭოს, ჩვენი ნაცარაც აქ უოუიდა! — გადიჭირა დათამ.

— შენ-კი, — დაუკვირა მგელს დათვება: — ნუ უბრიალებ ხა-მაგლად მაგ თვალებს დათანთ დიდეურებს, თორებ მე დაგი-ენებ თვალებს, და კბილებსაც დაგაძროს! ..

— ბატონო დათვო, მგელს მგლობა ერქებ, ტურამ-კი ქვემანა ძმოაგდოთ! აბა, უურე იმ ტურას — როგორ მაჭ-კურება ქათმებს და თან კბილებს იღესავს! ..

— კერც ტურა გაბედავს ამაღამ რასმეს და კერც შენ. ხომ იცით — რა დამეც არის.

— ამსანაგებო და მეგობრებო! — მიმართა იმან ნადირთა ქრებულს: — ჩვენ მთელ სიცოცხლეს ერთმანეთის მტრობაში გატარებთ: სულ ჩსები! ერთმანეთის ხოცვა, კბენ.. ნუ-თუ ამას წამალი არა აქვს?

— მე ვიცი მაგის წამალი, — სთქვა თხენელამ: — წელიწად-მი ერთხელ ზღვა გამორიცხვს ხოლმე ერთ აღმასს, რომე-ლიც გრისკვლავსავით ანათებს. ის აღმასს რომ ამ ნაძვეულებიც გრისკვლავსავით ანათებს. მისი მუქი მთელ ქვემანას მოუფინება, და ამის შედეგ მოლად მოიხსოვა ქვემანაზე უოულიერ ბოროტება,

მტრობა და ჩეუბი; მაშინ დამეარღება ქვეუნად ნამდვილი უწყვეტისა მოთხე. სწორედ ამ დამეს გამორიცხვს ხოდნე იმ აღმასის, და რომ გინძე ბავშვზაფოთ, მის მოსატანად, ურიკო არ იქნებათ,—დათავა სიტუაცია თხენედამ.

ჰელას ჰერაში მოუკიდა ეს რეუსა. აღმასის მოსატანად, ბერი რევენის ძემდეგ, წერო აირჩიეს. წერომაც ფრთა-ურთას შემოჰქირდ და გახსრა.

დიდხანის არ მოუხდათ ლოდინი. წერო მალე დაბრუნდა, მაგრამ სამუშარო ამბავი-კი მოუტანა.

— აღმასი დავიჭირე, — უამბო წერომ: — და სისარულით გამოვწიე. ერთ ტბის პირის დავჯეჭი ცოტა ხანს დასტაურისტის გელად. დასე უბედურებას: თევზს მოვარი თვალი, — წეალტე ძეითამაშა. მე წავეტანე დასაჭიროდ, მაგრამ თევზი ჰერ დავიჭირე და ალასიც წეალში ჩამივარდა. ვეძებე, მაგრამ ჰედარა გავიგე-რა.

მაპატივეთ, მეგობრებო!.. პირობას ვდებ, რომ იმ აღმასს მე უთეოდ ვიპოვი. მხოლოდ ცოტა დრო მომეცით: მე ვიცი, სადაც ჩაგრძნა, და ამიტომ იმედი მაქსი, რომ უთეოდ ვიპოვხო.

— ნადირები გულ-გატეხილნი, მაგრამ ცოტათი დაიმედებულნი დაიძალნენ და დათამაც გამოსწიდა შინისკან.

როდესაც მოუხლოვდა სახლს, თავისი წინანდევი განხრასგა ისევ მოაგონდა. „მოდი ახლა გაფატებცუნებ ხემ თოვჭაო“, — გამოსწიდა ჩაბმასი და თოვჭმაც ისეთი ტქაცანი მოიღო, თითქოს ნამდვილი თოვი უოფილიუოს. ამ ტქაცანებები დათა ძეხტა და გაბატებიტა თვალები. მიიხედ-მოიხედა — ის ისევ მეთაქაზე იურ მიწოდებილი და ბუხარძი-კი მუგულებს გაუდიოდათ ტქაცა-ტქაცო, ..

როგორ იზრდებოდა ორი ფიჭილა.

(დასასრული).

ნ რად უნდა მოხწევნოდათ? მათ
 ბეჭრი რამ ახალი ნახეს და გაი-
 ცნეს. აქ თეთრ უვაკილებია-
 ნი ქამელია იხახულეს, ცვრიანი ბე-
 ლის უნდა და ნისკბრი დაიბანეს, იქ უნდეს გამოე-
 საუბრნებ! კოშკიამ იმდენი ღატტარობაც-კი გამოიჩინა, რომ
 სხვის ღატტმარებლად თავი სიყათს დაბატია, რამაც დიდი
 ასიამოვნა და გამბეჭდობა შესძინა. აქ თრიმის პირად სომ
 უფრო მეტი სანახავი და გასართობი ელოდათ. კინ მო-
 სთვლის, რამდენ მწერს მოვეარა აქ თავი! სოგი ზანტად
 მიცოცავდა, ბეჭრი მხოლოდ სტოდა, ბეჭრი ბზუდილით ფრი-
 ნავდა, ზოგს თითქოს ზურგზე შევი ნაბადი მოუხურბესო და
 დინჯად მიადგამდა ფეხს.

— ჰერი — ჸა, ღმერთო ჩემთ, აქ რა კარგი სამუოფებელი ქვილა! — წამოიძახა თრივე წიწილამ და ურთა-ურთას მე-მოკრეს.

მალე ჩვენი წიწილები შეუდგრენ მწერებზე ნადირობას.

აქ ერთ მსხვილ-თავა მწერის მიყარღნენ.

— ნერა ეს რა მწერი უნდა იუოს? — დაეკითხა კოპტია გოხტიას.

— აბა მე რა ვიცი! დაფათვალიეროთ და შემდეგ დადა გმეტეჭის.

კოხტიამ მწერი დაიჭირა, რომელიც უკითხედ-თავა ბან-ჯგუღიანი კრაზანა გამოდგა. კოხტიამ მას მაგრად ნისკარტი მოუტირა. შემდეგ მირს დაბგო; რა ნასა — არ ინტერესოდა, ნისკარტით თავი გაუსო და გადადებასა. მერე თავ-მომტონედ ზევით აიხედა, თითქო, — შემომხედე, კოპტია, რა გმირობა ჩავიდინე.

კოპტიამ მცოცავი მატელი დაიჭირა; როცა ნისკარტი და-ძრტება, მატლი ზურგზე გადაბრუნდა და თავი მოიმჭდარუნა, გმების წიწილამ სქიმინალისთ; მაგრამ კოპტია არც ისე ბრუეჭი გახლდათ, მატლისთვის თავი დაენებებია: დაბგლი ნისკარტი და გემრიელ ლუგმად ჩინჩახეში გადაუშო. ბუზები და ჭიანჭელები ხომ უფაბლავი დაიჭირეს; ჭიანჭელების ჩაქმნა მონაბერებებმა ხელ წელ სინსილა გადავლეს.

ბოლოს, სახეს, ერთმა ცხოველმა მიწიდან ზევით თა-ვი ამოჭეო და ნელ-ნელა წევა იწეო.

— კორ! კორ! ეგ რა სულდემული უნდა იუოს?! — გადაკვი-რა თრთლები, თავი მირს დასწიეს და ცხლის თვალით ცქერა დაუწეუს.

— ბიჭოს! ჩვენებ მოდის: რა თავხედია, ვიღაც არის!

ცოტა იქთ დაიწა, კოშწა, ფეხებში არ გაუსჭაოთას! ამ იწებ ჩვენი ნაცნობია! ამა პირდაპირ დაუდიგო! ვაი!! იქნებ ბრძაა გე საწებლი! შეიძლება! ამა ფეხები დაუბრძენოთ. არც ეს ესმის! ურუ სომ არ არის! მიფიდეთ მაინც ახლოს.

ორი მმაბილი მიეასჭოვდა ჭიათულის. წითელი ჭიათული აათვალისწილებს და ვერაფრია მოეწონათ. ნახეს, მას არც თყალი ჰქონდა, არც უური და არც ფეხები. კომწილის არაფრია ესიამოვნა, რომ ჭია შეცლით მიცოცავდა და ერთი ნისკარტიც-ე უიგაზა; ჭიათული მუაზე მოიხსიება და ბჟდი თაფონს მიიტანა; როცა ჭია გაიძართა და გზას გაუდება, წიწილები მიეარნენ და ცეს დაუწეუს; როცა დაინახეს, ჭიათულია აიბინებოდა, წაავლეს ნისკარტი და გასწიო-კამოსწიეს. ჭიათულია არ წედებოდა. შექმნათ წიწილებს გაცხარებული კონწიალი, რომელმაც თავდავიწევებამდე მიიღებან ორი მმაბილი: კომწილია არ უშებოდა ჭიას, არც კოხტია ანებებდა მას ნახდირეს. კომწიამ იდროვა, შეხტა ქვის ბენჭის და იქიდან უფრო დონიფრია დაუწეუ ჭიას წევა, კოხტია-კო ქვევიდან ეწეოდა; უცბად კომწიას ქვებ ბენჭი შეინძრა, კომწილი ძირს თრიმოსებს დაუქანა და კოხტია თრიმოში თას ჩაიტანა.

— წია—წია! ვაი, დედა! თემო ვითოშე! — წითელ კომწია.

— ვაი, ვაი, რა გქნა! — ფრთების ქსევათ საუნდა კოხტია, — შენ რომ პირი გაბეჭდა იმ საძირისასთვის, მე ამ წუმშები არ ჩაეგრძებოდთ....

ჭია იცის, რამდენ სანს დარჩებოდნენ წიწილების თრიმოში, რომ თავზე ჰატარა თამარი არ წამოდგომოდათ.

თამრომ, რა დაინახა თრიმოში ჩაციფნული წიწილები, მლიერ შეებრალა, გაიქცა სამხარეულოსკენ, სადაც კომელიტიანი ფორსი იდო, ბიღო და თრიმოში ჩაუძო. შაგრია

თმროს ბაწია ხელვი კურ ჩასწედა თომოს. თმროს მოქმედ-
რა შალიერ და ორიგინულ თომოდან ამოიღებანეს წიწილები,
რომელიც ფონის შესატენებელი.

ამის შემდეგ სკონი წიწილებით, თუმცა-კი მიღიოდნენ თო-
მოსთხონ, მაგრამ მის დამოუკიდით საკარდინალო, ერველთვის
უპრო გამოცდილებით და წინ-დახედულებით იქცოდნენ. მა-
ლე დაიხსრდნენ და სხვებზე უფრო ჯანმრთელებით და დონიკ-
რი ქათმებით გამოდგნენ.

სონია ბაქომიგა.

১৩০১৫৩০০.

დედას საძინელი ასრული უტრიალებს თავში: ჰეონია, რომელსაც მოსახურება
გლოსებმა მოიტაცეს მისი შეილი და შეწებელს ქმენება სუ-
რათი: მისი კარგი, თბა-სუსტა გოგონა, დაფლეთილი ტანისა-
მოსით დაღის გლახებთან და მოწეალებას თხოულობს.

უუმ், რა საძინელებაა!

— მარო, მარიკო! ხმა გამეცი—უვირის დედა და თან
კადემ ათვალიერებს გვერდა თობაებს და პუთიკები. ბავშვი არ-
სად არის.

მაროს გამდელი რომ აიგანს იყდა და წინდას ქსოვ-
და, მარო თამაძობაში გაერთო, დედოფლისთხოვ ქრთხდ ძორს წა-
ვიდა და იქ ბადის კარებთან დაინახა ძაღლის სუსტელა. ამ სუსტ-
ლიში სცხოვრობდა დიდი ძაღლი, რომელიც ბაღსა სდარა-
კობდა, ჭურდები რომ არ შეიცხელიუნენ ვაშლებისათვის.

დღისით ეს ძაღლი დაბმული იქო კაჭკით, ღამე-კი თავი-
სუფალი. მაღიან აფი ძაღლი იქო, არაეის უძვებდა ას-
ლოს. შეოღოვ ჩარ-კი ივანე უკვარდა და მარტო იმას უკონებდა. წინა ღამეს ივანემ ბუშებ ძაღლი, დილით-კი შე-
სარ დაამა, რადგანაც ძაღლი სადღარ გაიქცა.

— ნეტავი ღვთის მაღლით არავის უკინოს მაინც,—ფი-
ქრობდა ივანე:— თორუმ დაკარგვით-კი არ დაიპარგება. მიირ-
ბენ. მიირბენს და დაბრუნდება. — ივანემ გული დაიმშვიდა და
აავის საქმებზე წავიდა, მართ-კი ამ დორს, თავის დედოფლი-
ლათი, უჩემრად შეძრი ძაღლის სუსტელაში.

— ეს იწება ჩვენი სახლი, — ეუბნებოდა დედოფლის მა-
რო, — ჩვენ აქ ვიცხოვოვთ, დედასთან და გამდეღოთან-კი სტუ-
მრად ვიყლით.

დედოფლი გაჩეუქებული იქო, და რაყი სიჩუმე თანხმობის
ნიშანია, მაროს ეკონა, რომ დედოფლი კმარიულია მისი
გადაწევებილებით.

— შენ აი ამ კუთხეში დაიძინებ, — განაცრძობდა მარტინიული ჩალის საწოლს გავიკერებ, მეც შენითან დავწერდი. ნანა ნანი-ნაა, — აძინებდა დედოფლაბას. დედოფლაბაც თუბლები დასწავდა და დაიძინა. მარო ნერა დიღინებდა, დედოფლაბა-კი ხელში შეიირა, ცდილობდა არ განმრეულიყო და დედოფლა არ გამ-დეიმებინა. იმას კარგად ასსოფდა, როგორ ძმინებდა დედა მა-როს პატარა მმას.

ამ კუდრაჭას ფიქრზეაც არ მოსდიოდა, რომ სისლში ჩაუ-შებენ.

ძაღლი ჩაღლილი და მშეირი მოდიოდა თავის ბინისქნ; ფიქრობდა, ივანე მომიმ სიდებდა საჭმელსაო. მივიდა ბინასთან და გაჭმირვებული შედგა. ხუსტლეში ვიღაც სტუმარი იკადა. ადარ ცდოდა რა ქწა: მივარდნილიყო და დაეგლივა, თუ კარგ მასპინძლურიად დასკეუროდა და ალერსიანად მეტო თავისი სტუმარი.

მარომ დაინახა ძაღლი, მაგრამ სრულიადაც არ შეეძინდა. ალერსით იღიმებოდა, ხელს აწვდიდა, რომ გადასუთ ძაღლის აბურმებნილ თავზედ. ამ ბავშვის ალერსის მოსიბლა ძაღლი, აუდოკა სელი და დაწეა იქვე ახლო ხუსტლასთან.

გამდევმა დაიარა მოელი ბაღი, მერე მოუსხა აოვდა ბაგის კარებს, დია სომ არ არის, და ვარ თუ ბავშვი ამ კარგით გავიდათ. მინდორში ახლო იუო მდინარე: შეიძლევაოდა ჩავ-რდნილიყო და დამსრუჩდლიუო. ეს ფიქრი აძინებდა გამდევს. ძაღლმა გაიგო თუ არა ფეხის სხა, განრისხებით დაიღრინა, ასწიდა უკრები და დაუშავდა მტრის დასაგლევად.

— მარო, სადა სარ? — უძახდა გამდევლი.

— აქა ვარ, — დაუკერია მარომ.

გამდევლი გაიქცა იქით, საიდანაც სხა მოეხის, მაგრამ ძა-ღლმა ისე დაუდრინა, რომ ვერ გაბედა მიახლოებება: მაროს-კი იქიდან არ უნდოდა გამოსვლა.

გამდევლი გაიქცა სახლში და უამბო ეს ამბავი. დედა შემსახურება
მანქე იქით ეცა, მაგრამ მაღლმა პრეც ის მიუშვა, დაუღრინა,
თითქოს შეხად იქო დაგეღლივა გინც მიუახლოვდებოდა.

მარო-კი სუსტლიდან უუბნებოდა დედას:

— დედა, მე აქ უნდა კიცხოვოთ დედოფალასთან და მა-
ღლოთან ერთად.

დედამ აღარ ციცოდა რა ექნა; მიახლოებისა ემინოდა:
მაღლი არავის იყარებდა, წასკლისაც ემინოდა შეიღო არ
დამიგლივოს მაღლმათ.

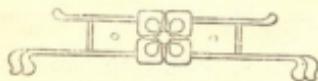
ამასობაში მარომ უურში წაბეჭო სული მაღლს. მაღლმა
დაიწერტუნა, მაგრამ დაემორჩილდა და პატარა სტუმარის ჩაუ-
დებ თავი კალთში. მარო სულს უსივძება, მაღლი-კი სული
ულოკავდა. დედა დამშვიდდა, რაკი ჩიხა, რომ ასე ალერსია-
ნაა უქცევა პატარას მაღლი.

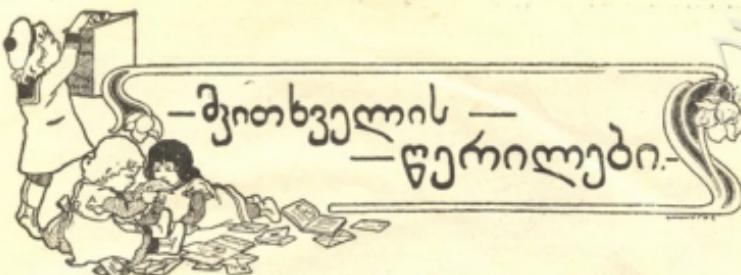
ამ წროს გამდევლმა მოიუვანა იყანე. ამან დამშვიდა მაღ-
ლი, მაგრამ მარო მაინც არ კამოდიოდა. ბოლოს, როდესაც
დაჟირდნენ — ამასთანავე სახლს შენც კაგიკეთებთ უ, მარო მაძინ
გამოვიდა.

ამსი ცემდებ მარო და მაღლი დამშეობრდნენ.

უოჭელ დღე მარო კოსოვებოდა დედას ამხანავის სასა-
ხავათ. დედაც უძუვებდა იძსი იყანესთან, რომელსაც მიღიან
უკვირდა, რომ ამისთანა აფშა მაღლმა ასე შეცეკრა პატარა
ბავშვი.

ეკ. ბაქრაძე.

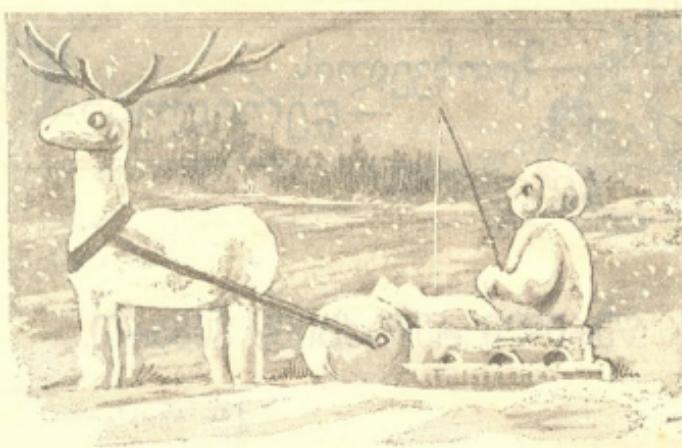
შერილი რედაქციის მიმართ.

ქ.ნო რედაქტორი!

რამდენი სანია ქართული თეატრის ნახვა გვიჩვრდა. მასწავლებლები გვითხრა: „გაზაფხულზე წაგიღმანთ და გაჩვენებთო.“ მაგრამ, ჩვენდა საუბედუროდ, ის დამწევრა და ასაღის აძენება ჯერაც არ დაუწეით,—ალბათ ფული არ არის, თორებ თეატრი ვის არ უკვარს? ჩვენც არ გაქონდა ფული, მაგრამ ზოგმა პური გავაიდეთ, ზოგმა მეტვიდამანე ანდრის პავრცხები ჩამოუტანეთ და მოვაგროვეთ ერთი მანეთი. ეს ფული გთხოვთ გადასცეთ თეატრის ამშენებლებს.

აქვთ გაწყვდით თუ მანეთს და მაურს, როგორიც გაფარგება ჩავნი წერილი სესხის ამხანაგობამ „ნაკადული“-ს გამოსაწერად და გთხოვთ 1915 წელისაც გვიგზავნოთ ეს წერილი.

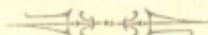
„ნაკადული“-ს გულითბოდი შეიმბრები ს. ლილოს სკოლის მოწაფები: ნინო და თამარ ტაბუცაძე, თამარ და ვანო გეგიძე, საბა და მარტინ ცხოვრებაძეილი. ნატალია, ვანო, მისა და მაქრო თიგიძეილი, დავით ძენგილია, ბლექის მრევლიძე, ქსენია ხუბულაძეილი, ძაქრო ისაკოძეილი, ანა განიძეილი, ნინო ფუსაძეილი, სოფო გივაძეილი, ვასო ქელდიძეილი, არჩილ გაბარაძეილი, თამარ თინაძეილი.

ତୁମ୍ଭଲିସାଙ୍ଗର ପାହେତୁପୁଲୋ ଯୁଜିଥିଲେ ଥାର୍ବିଲାନ୍ତ.

କର୍ଣ୍ଣ ଡଲ୍ଲୁଲୁ.

୧୦-୨୩ ନେ-୩୦ ଅନୁତାବସମ୍ପଦ କରିଶୁଣିବ ଏଣ୍ଠିରି:

ଦୃଶ୍ୟ ନାହିଁରୁପ୍ରେସ୍‌ରୁସ୍ ଦ୍ଵାରାପ୍ରେସ୍‌ଦ ପ୍ରେସ୍‌ରୁଚିରା.

Открыта подписка на 1915 годъ на ежедневную газету

„КАВКАЗСКОЕ СЛОВО“

Адресъ редакціи и конторы: Тифлісь, Барятинская 6.

Подписная цѣна на газету:	для городскихъ подписчиковъ	для иногороднихъ.
на 1 годъ . . .	7 р. — к. . .	8 р. 50 к.
на 6 мѣс. . . .	4 " — " . .	5 " — "
на 3 мѣс. . . .	2 " — " . .	2 " 50 "
на 1 мѣс. . . .	— " 80 " . .	1 " — "

Допускается разсрочка подписной платы лишь для головыхъ подписчиковъ, при условіи непосредственного обращенія въ контору газеты.

Пользующіеся разсрочкой уплачиваютъ: городскіе подписчики—при подпискѣ—3 р., къ 1 марта—2 р. и къ 1 мая—2 р.; иногородніе—при подпискѣ—4 р. 50 коп., къ 1 марта—2 р. и къ 1 мая—2 р.

Сельскимъ учителямъ, сельскимъ священникамъ, рабочимъ, мастеровымъ и фельдшерамъ предоставляется скидка въ 10% съ подписной платы.

Книжнымъ магазинамъ и кіоскамъ, принимающимъ подписку—5% скидки.

Головые подписчики, подписавшіе въ **декабрѣ** текущаго года и внесшіе полностью годовую плату за 1915 г. получаютъ газету съ 15 декабря **бесплатно**.

Плата за объявленія—за строку **петита**: для мѣстныхъ объявлений—до текста—12 коп., послѣ текста—6 коп., для иногородніхъ объявлений—25 коп. и 12 коп. За многократныя объявленія **скидка**.

Редакторъ: Ю. Ф. Семеновъ.

Издатель: Тифлісское Т-во Печатнаго Дѣла.

1915 წ. მიიღება ხელის მოწერა

დასურათებულ საყმაწვილო ეურნალ

„ნაკადული“ - ქვე

◆ გვლიცადი გვთავის მოწერა მოწერა მოწერა ◆

ეურნალი გამოვა ჩვეულებრივ პროგრამით, საგანგებოდ
არჩეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით;

წლიურ ხელის მოწერლებს შეცვება:

24 წიგნი „ნაკადულის“ **12** წიგნი „ნაკადულის“
მცირე წლოვანთათვის. მოზრდილთათვის.

36 სურათს ნაკადულის I-ლ გვერდზე.

საწერტრად 1915 წ. ორივე გამოცემის წლიურ ხელის მოწერლებს შეცვება წიგნი: დასურათებული „ხალ-ხური ზღაპრება“ - (საწერტრებიში შეკრებიდან) იოსებ ყიფშიძეს-მიერ.

ფასი ერთნალისა: წლიურად ორივე გამოცემა - 5 მ. ნახვაზე - 3 მან., ცალ-ცალკე მცირე წლოვანთათვის
24 წიგნი - 3 მან., მოზრდილთათვის 12 წიგნი - 3 მან.
ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილადაც.

საზღვარ გარედ: ერთი წლით 7 მ. ნახვაზე წლით 4 მ.

ესთოვეთ ხელის მოწერლებს თუ ეურნალი „ნაკადული“ არ მისდიოთ, ერთი თვის განმვლეობაში ვეაცნობონ და იღრუ-
სის გამოცელა დროზე შევერტყობინონ. ადრესის გამოსაცელე-
ლი - 40 კ. შეიძლება მარკებით გამოგზავნა.

ხელის მოწერა მიღლება

ტულისში - „ნაკადულის“ რედაქციაში, ზებალაშევი-
ლის სახლი, კოლოფინის პრის. № 8. Редакція „Накаду-
ли“, Головинський пр. № 8. Шემოსხველელი დავითის ჭუ-
ჩიდან № 2. და წერა-კოსტების გამოცერცელებელ საზოგადო-
ების წიგნის მიღმიაში, სასხლის ქუჩა, ქუთაისში - ისიდორე
კვიარიძესთან, მ. ხუსტიშვილთან და თ. მთავრიშვილთან.
საზღვარდაში - ვლ. ნაცვალძესთან. ფოთში - თეოფილე
კადელავან და კ. თელისთან. ბათოშში - ტროფიმ ინია-
რიძესთან ფოსტაში, და ანასტასია ლომინაძესთან. ოზურ-
გეთში და ლანჩხუთში - ლეო მინაძესთან. თელავში - ვანი
პატაშვილთან. ახალციხეში - კონსტანტინე გვარიძესთან.
ბაქოში - ნინო ჯლავაშვილთან. გორში - ნინო ლომიურთან
და ქეთევან ჯავახიშვილთან. ჭათურაში - ივანე გომელა-
ურთან. ერევანში - კ. ლიაშერისთან. ალექსანდროსოლ-
ში - ს. შატრერაშვილთან. ნაბიქევ ნში - სამსონ მარჯანი-
შვილთან. ხონში - მ. ი. ვაკევანიძესთან.

რედაქტორი ნინო ნაკადული
გამოცელელი თავ. პავლე იოსების-ძე თუმანიშვილი.